

Nr 32.

Av herr **Gardell**, om anslag till ersättande av vissa Hablingbo kommun och Gotlands läns landsting åsamkade sjukvårdskostnader.

I en interpellation av den 4 mars 1936 fäste jag statsrådets och chefen för ecklesiastikdepartementet och kammarens uppmärksamhet på det upprörande fall då i en småskola i Hablingbo socken, Gotlands län, genom en smittobärande lärarinna samtliga elever blivit infekterade av tuberkulos. Angående de närmare omständigheterna hänvisas till bifogade avskrift av läkarintyg samt till de i samband med interpellationens framställande lämnade närmare upplysningarna. (Se Prot. A. K. 1936, 14: 78.) Såsom av bifogade utdrag av ur Hablingbo sockens fattigkassas räkenskaper för åren 1936—1937 gällande utgifterna för de nedsmittade barnen framgår att därav följande kostnader vållats:

Till Rävlanda barnsanatorium utbetalade vårdkostnader	17 399: 80
Resekostnader Visby—Rävlanda—Visby	806: 50
Övriga resekostnader	60: —
Ränta å lån	697: 30
Skolkassans utlägg	200: —
Summa utgifter	19 163: 60
Gottgörelse av Gotlands läns landsting	11 330: —
Summa	7 833: 60

Dessa stora utgifter ha givetvis haft synnerligen betänkliga konsekvenser för Hablingbo kommuns ekonomi. De sammanlagda utdebiteringarna per bevillningskrona uppgå sålunda för denna kommun

för år 1936 till	11: —
för år 1937 »	14: —
för år 1938 »	15: 10

Även för landstinget har utgiften varit mycket kännbar och landstingsskatten för Gotlands län för de tre senaste åren uppgår till respektive kr. 3: 70, 3: 60 samt 4: 30 per bevillningskrona.

I sitt svar på min interpellation konstaterade statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet att lärarinnan med allra största sannolikhet utgjort smittokällan. Statsrådet förklarade sig även med styrka vilja framhålla det behjärtansvärda i att det allmänna så långt som är möjligt åtager sig kost-

naderna för vården av de barn som i skolan ådraga sig sjukdom på sätt skett i föreliggande fall. Att staten skulle taga ett ekonomiskt ansvar i fråga om det inträffade synes han även ha utan vidare utgått ifrån. Han fann det endast icke utan vidare självklart, att staten ensam skall påtaga sig *alla* kostnader av ifrågavarande art, som de enskilda icke själva böra bära.

Om statens ansvar sålunda kan synas ofrånkomligt, förefaller det emellertid tämligen obestriddigt att detta ansvar skall som konsekvens ha att alla de av det allmänna burna kostnaderna böra av staten bäras. Skolan är visserligen till någon del en kommunal angelägenhet, men det är staten som ålägger föräldrarna att dit sända sina barn.

När statens kontroll sedermera visar sig icke kunna förhindra att barnen i skolan utsätts för infektion av en smittohärd sådan som i föreliggande fall, synes detta även för staten medföra att staten ej blott delvis utan helt bör svara för ifrågavarande kostnader.

Utöver detta tala enligt min uppfattning även rena billighetsskäl för att när en katastrofal epidemi av en omfattning sådan som denna drabbar en bygd, staten träder emellan och hjälper vederbörande hårt drabbade kommun samt även **landstinget**.

I anslutning till vad som sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att staten skall vidkännas de kostnader, som drabba Hablingbo kommun och Gotlands landsting i anledning av den ifrågavarande tuberkulosepidemien,

samt att för budgetåret 1938/1939 för ifrågavarande syfte ett anslag av 19 163: 60 kronor måtte anvisas.

Stockholm den 19 januari 1938.

Th. Gardell.

Avskrift.

Bil. 1.

Avskrift av avskrift.

Till Konungens Befallningshavande i Gotlands län.

På begäran får jag härmed på heder och samvete intyga följande: I december 1935 konstaterades av lasarettsläkaren C. Sandahl i Visby att en vikarierande småskolelärarinna i Hablingbo skola led av lungtuberkulos i smittosamt stadium.

Vid de på grund härav gjorda upprepade undersökningarna av barnen i Hablingbo skola samt deras anhöriga och samboende konstaterades:

1). att ett stort antal av de barn, som tidigare icke reagerat för tuberkulin, numera företedde dylik reaktion;

2). att av dessa barn så småningom 15 stycken visade sig förete tuberkulösa förändringar, som gjorde sanatorievård nödvändig;

3). samt att varken i skolan eller i hemmen någon annan sannolik smittokälla kunde konstateras än ovan nämnda småskolelärarinna.

Hemse den 28/12 1936.

Axel Sasse,
provinsialläkare.

Bil. 2.

Avskrift.

Utdrag ur Hablingbo fattigkassas räkenskaper för åren 1936—1937 gällande de vid skolan av sin lärarinna med största sannolikhet nedsmittade tuberkulösa barn.

Till Rävlanda barnsanatorium utbetalade vårdkostnader	17 399: 80
Resekostnader Visby—Rävlanda—Visby	806: 50
Övriga resekostnader	60: —
Ränta å lån	697: 30
Skolkassans utlägg	200: —
Summa Utgifter	19 163: 60

Landstingets gottgörelse	11 330: —
Återstår Kronor:	7 833: 60

Den sammanlagda utdebiteringen för Hablingbo kommun:

år 1936	11: —
» 1937	14: —
» 1938	15: 10

Hablingbo den 14 januari 1938.

För Hablingbo fattigvårdsstyrelse

Tomas Tomsson.
ordförande.

